AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

Odsjek za kreativne tehnologije · Diplomski sveučilišni studij Dizajn za izvedbenu i medijsku umjetnost



Posjetitelj u središtu

Multimedijalni postav ambijentalne arhitekture

prof. art. Davor Šarić

Autorizirano predavanje · Kolegij Multimedijalni projekt 1 i 2

METODOLOGIJA RADA

Sadržaj predavanja

1. Polazište: izložiti djelo koje se ne može premjestiti
2. Autorski tim i proces
3. Zadani prostor i prostorna kompozicija
4. Posjetitelj u središtu
5. Svjetlo i tama u prostoru
6. Tehnologija u službi prostora
7. Načela za vlastiti multimedijalni projekt

CILJ I ISHODI UČENJA

Nakon predavanja student će moći

Analizirati

zadani izložbeni prostor i njegova ograničenja kao polazište koncepta

Komponirati

odnos više medija u istom prostoru: slike, zvuka i svjetla

Smjestiti

posjetitelja u kompoziciju tako da svojim kretanjem sudjeluje u djelu

Surađivati

u autorskom timu različitih struka na zajedničkom projektu

1. POLAZIŠTE

Izložiti djelo koje se ne može premjestiti

Morske orgulje i *Pozdrav Suncu* postoje samo na zadarskoj rivi, u odnosu s morem, suncem i ljudima. U izložbenoj dvorani nema ni mora ni neba.

11. međunarodna izložba arhitekture, *Out There: Architecture Beyond Building*, Venecija 2008. Koncept povjerenika Branka Silađina: rekonstrukcija obiju urbanih instalacija u prostoru paviljona.



Multimedijalni projekt nastaje u dijalogu struka

Branko Silađin
povjerenik, autor koncepta nastupa

Nikola Bašić
arhitekt, autor djela

Hrvoje Hrabak, Branko Franceschi
članovi radnog tima

Davor Šarić
audio-vizualna koncepcija, snimanje i režija

Svibanj i lipanj 2008.: prvi radni susreti u Zadru, na samim lokacijama. Tim zajedno odlučuje što posjetitelj u Veneciji mora doživjeti, a svaka struka zatim traži svoj odgovor.

3. ZADANI PROSTOR

Paviljon u Artiglierie, Arsenale

13,5 × 7,5 m

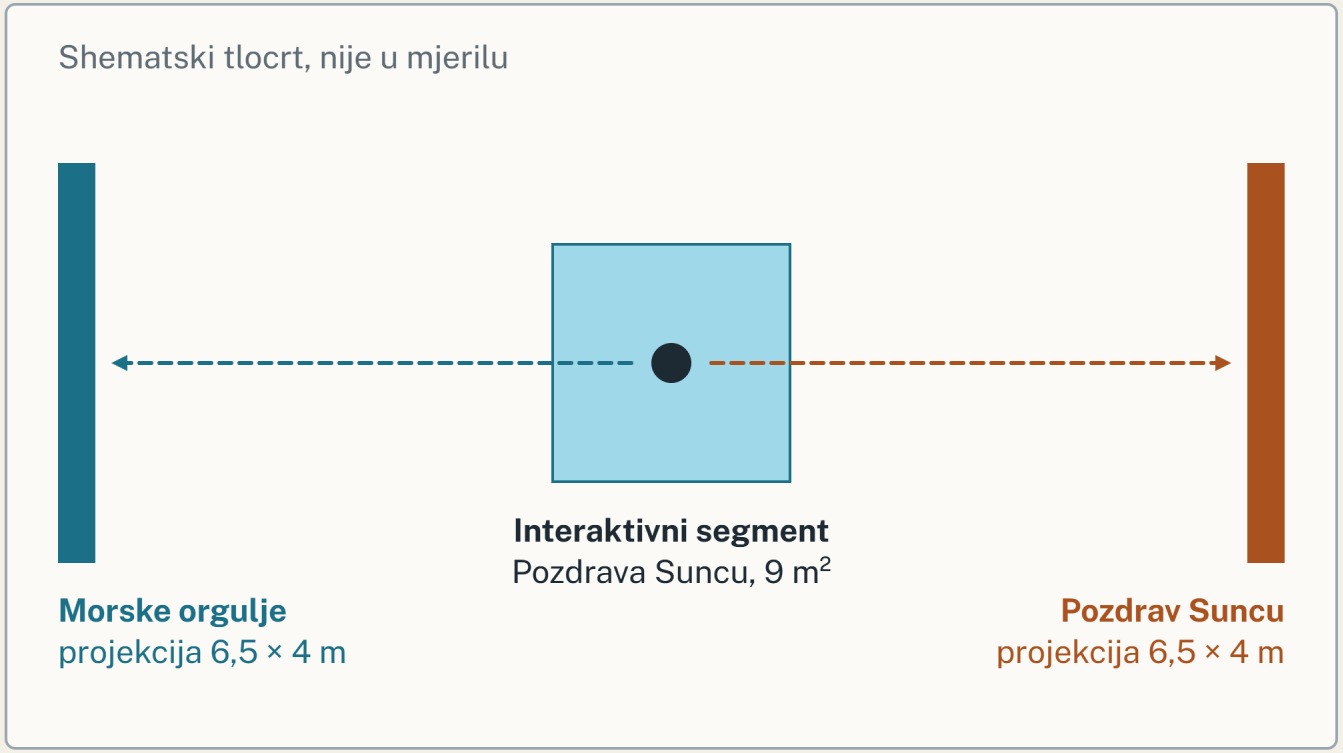
dimenzije paviljona

104 m²

izložbenog prostora

Pitanje za oblikovanje: kako u zatvorenu dvoranu ovih mjera smjestiti dva djela koja na rivi zauzimaju otvoreni prostor uz more?

Dvije slike jedna nasuprot drugoj, svjetlo u sredini



Lijevo: simultana projekcija *Morskih orgulja*.

Desno, na suprotnoj strani: projekcija *Pozdrava Suncu* iste veličine.

U sredini: interaktivni segment *Pozdrava Suncu*.

Točka u sredini je posjetitelj.

Simultane projekcije zatvaraju prostor



Dvije slike iste veličine gledaju jedna u drugu. Prostor između njih postaje zatvorena cjelina, kao riva između mora i grada.

Projekcije teku istodobno, pa posjetitelj nikada ne vidi obje odjednom: mora se okrenuti.

3. PROSTORNA KOMPOZICIJA

Fragment djela u središtu

9 m²

Interaktivni segment *Pozdrava Suncu* jedini je dio postava koji nije slika. Posjetitelj po njemu hoda, kao što na rivi hoda po samom djelu.

Pojam: *interaktivni segment* je dio instalacije koji reagira na prisutnost posjetitelja ili ga uključuje u djelo.



Kretanjem posjetitelj povezuje dva djela





Claire Bishop opisuje instalaciju kao umjetnost koja računa na posjetitelja kao stvarnu prisutnost u prostoru. Ovdje to znači da se djelo dovršava tek kad netko stane između slika.



5. SVJETLO I TAMA

Svjetlo dolazi samo iz djela

Prostor je zatamnjen. Jedini izvori svjetla su projekcije i svjetlosni pod, pa pogled sam traži slike.

Peter Zumthor atmosferu opisuje kao prvi dojam prostora, koji osjetimo prije nego što ga razumijemo.

6. TEHNOLOGIJA U SLUŽBI PROSTORA

Projekcija koja izdržava mjerilo

- **Prednja projekcija:** slika pada na zid s iste strane na kojoj stoji posjetitelj.
- **Barco iQ Pro R500:** mrežni projektor s ugrađenim HD media playerom.
- **Kriterij izbora:** kvaliteta slike u velikom mjerilu i pouzdan rad tijekom cijele izložbe.

Tehnika se bira prema prostoru i doživljaju koji postav treba stvoriti.



Pet načela multimedijalnog postava

1

Počni od doživljaja koji želiš prenijeti.

2

Pročitaj zadani prostor: mjere, svjetlo, ulaze.

3

Rasporedi medije tako da razgovaraju.

4

Odredi gdje stoji i kako se kreće posjetitelj.

5

Biraj tehniku tek kad znaš što mora postići.

Prostor između slika postaje mjesto

Zaključak

Postav u Veneciji nije prikazao Morske orgulje i Pozdrav Suncu kao predmete. Iz rasporeda slike, zvuka i svjetla oko posjetitelja ponovno je nastalo iskustvo rive.

Zadaci

1. Nacrtaj tlocrt prostora u kojem bi izložio jedno mjesto iz svog grada.
2. Označi gdje su mediji, a gdje stoji i kuda se kreće posjetitelj.
3. Obrazloži jednom rečenicom što posjetitelj treba doživjeti.

Literatura

1. Betsky, Aaron (ur.): *Out There: Architecture Beyond Building*. 11. međunarodna izložba arhitekture, La Biennale di Venezia. Venecija: Marsilio, 2008.
2. Bishop, Claire: *Installation Art: A Critical History*. London: Tate Publishing, 2005.
3. Böhme, Gernot: „Atmosphere as the fundamental concept of a new aesthetics", *Thesis Eleven*, 36 (1993.), str. 113–126.
4. Kwon, Miwon: *One Place After Another: Site-Specific Art and Locational Identity*. Cambridge, MA: MIT Press, 2002.
5. O'Doherty, Brian: *Inside the White Cube: The Ideology of the Gallery Space*. Berkeley: University of California Press, 1999.
6. Pallasmaa, Juhani: *The Eyes of the Skin: Architecture and the Senses*. Chichester: Wiley, 2005.
7. Rush, Michael: *Video Art*. London: Thames & Hudson, 2003.
8. Zumthor, Peter: *Atmospheres: Architectural Environments – Surrounding Objects*. Basel: Birkhäuser, 2006.